

BAMBUC ÖRDÖG

Úgy volt még akkor, ennek a történetnek a kezdeti idejében, hogy a pokol birodalma kilenc nagy tartományból állott. Mindegyikben volt egy kormányzó főnök, akit fekete vajdának neveztek, csak egyedül a kilencedikben nem volt fekete vajda, mert ott az egész birodalomnak a legfőbb ura székelt és uralkodott, vagyis az ördög-király.

Itt a kilencedik tartományban élt a többi között egy Bambuc nevű ördög, akit a társai nem szerettek; maga a király pedig egyenesen elpusztította volna, ha a pokol törvényei ezt megengedték volna. Nem is lehet csodálni a haragot és az irigykedést, mert ez a Bambuc ördög mindig úgy csinálta valahogy, hogy nem dolgozott. Feleséget se vett magának, pedig már immár benne volt az időben, ellenben a máséval gyakran szeretett volna cirmoskodni. Ha jóra használta volna, nagy esze lett volna ennek a Bambucnak; s ezt ő tudta a legjobban, mert óriási nagy dologban kezdte törni a fejét. Amikor látta ugyanis, hogy a henyélésben csak telik az idő, s igen azt is, hogy a szerelem útján babérfa nem akar az őszámára teremteni, mert sánta volt és csúnya, akkor hatalomra kezdett áhítozni. Eltökélte magában, hogy minden lehető dolgot elkövet, egyszerre többfélét is; csakhogy a célját valahogy elérje. Tudta, hogy lent a pokolban mindenki ismeri a rossz hírnevéről, s ilyenformán semmiféle lépése számolatlan nem marad, azért egyebet tervezett ki magában.

Nevezetesen azt tervezte ki Bambuc, hogy az ördög-királytól kilencheti szabadságot kér; s ha megkapja ezt a szabadságot, akkor felmegy a földre, és az emberek között próbál valami olyat csinálni, ami neki célirányos. El is ment nyomban, és kihallgatást kért az ördög-királytól.

- Kit látnak szemeim! - kiáltott fel a király, amikor meglátta, s azután így folytatta: - Miféle nagy dolog történt, Bambuc, hogy te felkeltél a henyélőhelyedről, és eljöttél ide?

- Az egy jón kívül nem történt semmi, legfeketébb felség! - mondta ravaszul Bambuc ördög, és alázatosan lesütötte a szemét.

A király kérdezősködni kezdett, hogy mi lenne az a jó, ami történt; Bambuc pedig elárta neki, hogy látomása volt, s abban a látomásban egy földi tudós figyelmeztette, hogy a pokol trónjára erősen ügyelni kell, mert nagy veszedelem fenyegeti. Amikor a király megkérdezte, hogy micsoda veszedelem, akkor Bambuc így folytatta:

- Éppen ez az! Mert ha tudnám, akkor én lennék az első, aki ellene cselekedném valamit. De a földi tudós csak annyit mondott, hogy itt és itt lakik, s ha többet akarunk tudni, akkor menjen követ hozzá tüstént, s ő mindent el fog beszélni, fülitől farkáig.

Nagyon megijedt az ördög-király, mert igen szeretett uralkodni; azt mondta tehát Bambucnak, hogy takarodjék hamar, és készüljön fel a nagy útra, mert amíg készülödni fog, addig ő is a követküldésre engedélyt szerez az apósától. Erre Bambuc nagy sieősen elsántikált, hogy készülödjék, a király pedig bement az apósához, mert a törvények értelmében a király apósának mindent helyben kellett hagyni. Mind a ketten elvégezték sikeresen a dolgukat, s így Bambuc ördög elindult hát a kilencheti szabadságra.

Amíg a kilenc tartományon haladt keresztül, addig zord ábrázattal és gyorsan bicegett, hogy a kedvező hírért vigyék vissza a királynak; de amikor aztán maga megett tudta a kilencediket is, akkor nagyot kacagott, és a sánta bokájával még táncolt is. A tánc után leült egy kivágott fa csutakjára, és ott gondolkozni kezdett, hogy vajon a maga hasznára mit cselekedjék. Amint így gondolkozott volna, hát egyszer jödögél arrafelé egy öregebb rendű ember. Bambuc megörvendett, hogy no most tudakozódni lehet valakitől, de ahogy mind közelebb s közelebb jött az ember, a csodálkozása olyan arányban nőtt Bambuc ördögnek is. Mert az embernek szakálla volt, nagy hosszú haja és pápaszeme.

Egyszóval egészen olyan volt, mintha ő látta volna álmában, ha az álmot nem hazudta volna.

Köszönt az ember, s Bambuc ördög fogadta.

- Hová méssz, tudós? - kérdezte őle, nehogy elszalassza.

Az ember meglepődve nézett rá.

- Honnét tudod, hogy én tudós vagyok?

Az ördög hízelkedve azt felelte, hogy a tudomány olyan ékessége az embernek, amely első pillantásra is kitétszik. S mialatt ezt mondotta, a csutakon szépen helyet szorított a szakállasnak, aki le is ült.

Bambuc jobban megnézte így szoros ültéből, s hát közelről sem olyan öreg, mint ahogy eddig gondolni lehetett. Most már minden egyéb megvolt, csak éppen beszélgetni kellett volna. Ezen is segített Bambuc, mert azt kérdezte tréfásan a szakállas embertől, hogy talán a lányokhoz megy a szomszéd faluba. Jótól kérdezte, mert az ember legyintett, mintha azt mondta volna, hogy van neki a lányokon kívül is elég baja; majd a legyintés után sóhajtott, de a lelke legmélyéről.

- Haj-haj, mindenki tudja a magáét! - mondta.

Bambuc is sóhajtott még egy nagyobbat, s így szólt:

- Haj-haj, én is a magamét!

Erre az ember, amint így az úton s egy csutakon ülve illendő is, megkérdezte az ördögtől, hogy ugyan micsoda bánata van neki. Bambuc felserkentette gyorsan az eszét, s már készen is volt a hazugsággal.

- A feleségem elkergetett hazulról - mondta.

- No, ez jó! - válaszolta az ember - mert engemet is el az anyém.

Bambucnak szeget ütött a fejébe, hogy ez is úgy talál éppen, mint az álom a valósággal; s kezdett gyanút szőni, hogy itt lesz még valami.

- S téged miért kergetett el? - kérdezte.

A szakállas messziről kezdte a feleletet, mert elmondta, hogy ő az az illető, akit a környéken tudós csizmadiának emlegetnek; de hát a tudomány is olyan, mint a kurta takaró, vagyis rendszeren ott ér véget, ahol a legjobban fázik az ember. No, hát így van ő is a tudományával, mert egy leánygyermek kéne neki, s a takaró nem ér odáig, hogy leány sikeredjék.

- Hát nincs egy gyermeked se? - kérdezte Bambuc.

- Hogyne volna, de mind fiú!

- S fiúban hány van?

- Harminchárom.

- S azért kergetett el a feleséged?

- Azért. S azt mondta, hogy ne is lásson addig, amíg egy leánynak a tervét nem viszem magammal.

Az ördög csapkodni kezdte a térdét, és úgy nevetett, hogy még a levegő is hullámozott belé.

- No, ez jó! - mondta, - mert engem is éppen ilyen dolog miatt kergetett el a feleségem. Csakhogy nálunk éppen megfordítva van! Vagyis mind leány született, egyik a másik után.

Az embernek egyszeriben megváltozott az arca, mintha egy kicsi világosságot kapott volna valahonnét. Bambucra is baráti szemeket vetett, s mindjárt azt mondta neki, hogy szívesen adna szállást, ha elfáradott volna, s meg akarna valahol a közelben hálni. Az ördög nem utasította vissza a jóakaratot, hanem elindult a tudós csizmadiával, hogy annak házában töltsze az éjszakát. Amikor megérkeztek, a csizmadia beajánlotta Bambucot a feleségének, aki nagy erős asszony volt és java korában lévő. Szépen megvacsoráztak, jó öntött salátát sült szalonnával, s vacsora után borozgatni kezdtek. A csizmadia egyre-másra töltötte volna Bambucnak a bort, de Bambuc úgyszólván csak szopogatta az italt, mert az eszét nem akarta lejtőre állítani. Amint így töltötték volna az időt, a csizmadia intett egyszer a feleségének, hogy a barátjával külön szeretne szólni. Az asszony kiment, s akkor a szakállas így szólt:

- Ha megsegítenél engemet, én sem maradnék adós.

- A leánygyermek irányában-e? - kérdezte Bambuc.

A csizmadia intett, hogy a szó el van találva, de Bambuc ördöggel nem lehetett oly könnyen vásárt csinálni. S azt mondotta ugyanis, hogy ő szívesen megsegíti a csizmadia barátját, ellenben két feltétel mellett. Az egyik feltétele az, hogy a leány, amikor bétölti a tizennyolc esztendő, akkor ártatlan állapotban az övé legyen, mint igazi apáé; a másik feltétele pedig az, hogy a csizmadia egy kérését teljesíteni fogja.

- Mi az a kérésed? - kérdezte a házigazda.

- Azt majd későbben fogom megmondani - felelte Bambuc.

Ezen fennakadtak egy kicsit, mert a csizmadia látatlanul nem akart belémenni a dologba; az ördög pedig azt mondta, hogy neki úgy is jó, köszöni a szíves vendéglátást és a bor élvezetét. Fel is állott mindjárt, hogy eltávozzék, de akkor a szakállas úgy megijedt, hogy a világon mindenbe beléegyezett; csak éppen azt az egyet kérte, hogy őt az ördög a második kívánság fejében ne vigye el addig, amíg az ideje el nem jön. Jól van, azt mondta az ördög, ezt az egyet megígéri és meg is tartja.

Ilyenformán nyugovóra tértek mind a hárman; s Bambuc nemhiába volt ördög, mert nagy előrelátással a leánygyermeket megjegyezte, nehogy későbben csalni lehessen. Azt a jegyet tette neki, hogy a köldöke helyén egy rózsabimbó legyen, ami soha ne hervadjon el, amíg a leány ártatlan lesz. Eről a jegyről nem szólott semmit a csizmadiának, hanem reggel kezét fogott véle, és azt mondta:

- Aztán ne felejtsd el, hogy amikor bétölti a tizennyolcadik esztendő, a következő nap már küldöd is nekem.

A csizmadia azt felelte, hogy őt arra nem kell figyelmeztetni, amit már egyszer megfogadott; aztán megköszönte a segítséget, és szerencsés utat kívánt Bambuc barátjának.

Volt is az ördögnek szerencsés útja elég, mert a csizmadiától nem a pokolba ment vissza, hanem bolyongott és szórakozott a földön, még a tengerparti feredőket is mind összejárta, hogy szabadságát urasan töltsze.

Amikor azonban letelt a kilenc hét, akkor visszament, nehogy a becsülete lejárjon. Az első dolga az volt, hogy jól meghízva és kinűveődve megmutassa magát az ördög-királynak.

- No, megtaláltad-e a tudóst? - kérdezte a király.

- Meg s beszéltem is vele - felelte Bambuc.

- S mit mondott?

- Azt mondta, hogy él a földön egy szent életű ember, akinek sok-sok milliónyi serege van; s az a szent életű ember hirdeti azt, hogy ő bé fogja törni a pokol kapuit, és az ördög-király hatalmát megsemmisíti. De még nem kell félni a bajtól, mert a szent életű ember seregében nagy a széthúzás: a gazdagok nyomorgatják a szegényeket, akik többfélét is tekintenek azért. Ellenben azt mondta a tudós ember, akinek mindent hinni lehet, hogy idejében majd ismét megjelenik nekem, ha veszedelem találna fenyegetni mégis, s akkor megmondja a szükséges dolgokat ugyancsak. De azt nagyon a szívemre kötötte, hogy a fiad számára írjal végrendeletet, mivel az élet nem tart örökké. S abba a végrendeletbe írd belé pontosan, hogy a fiadnak mit kell cselekednie, ha a te dicsőséges uralkodásod után is meg akarja védelmezni a birodalmat.

Az ördög-király sokat vesztett feketeségéből, amikor a végrendeletet meghallotta. Jó király volt azonban, s így nem a maga életére gondolt először, hanem a birodalom védelmére.

- S azt megmondta-e, hogy a fiadnak mit kell cselekednie? - kérdezte.

- Meg, legfeketébb felség.

- S mit?

- Azt mondta, uram, hogy a te fiad már csak egy rózsabimbóval tudja megvédeni a birodalmat; egy olyan rózsabimbóval, amelyik ártatlan emberi testen nyílik, és soha el nem hervad, sem télen, sem nyáron, amíg az a test ártatlan. Éppen ezért már jó előre gondoskodni kell egy rózsabimbós lányról, akit aztán a te fiad elvegyen feleségül.

- Hát ilyen egyáltalában van-e? - kérdezte a király.

Bambuc vállat vont, és azt felelte:

- Fent azon a földön annyi minden csodabogár van, uram, hogy talán ez is lenni fog, csakhogy utána kell járni.

Szomorúan bólogatott a szegény ördög-király, mert a veszedelmet okkal nagyobbnak látta, mint bármikor az életében. Azt mondta Bambuc ördögnek, hogy jól van, ügyesen és kitűnően látta el a követi szolgálatot, s ezért szabadságra mehet, ameddig csak akar. Csupán azt tette kötelességévé, hogy a tudós emberrel ápolja a barátságot, azt a szentéletűt pedig szem elől ne tévessze. Ő pedig a fia számára megírja a végrendeletet.

S pontosan úgy, ahogy a tudós azt javallotta.

Bambucnak erősen hízott a mája, hogy milyen jól indult a dolog, s a pokol pénztárából kivette az utazási költséget kilenc esztendőre, s nagy urasan eljött fel a földre. Itt mulatott és szórakozott, s még Amerikába is elment, csakhogy teljék hamarabb az idő. A kilenc év leteltével visszament, jelentette az ördög-királynak, hogy uralkodjék bátran, mert nincs mitől félnie. Utána ismét felszerelte magát pénzzel, de mivel sokat tapasztalt kilenc esztendőig, mert a pénzét mind dollaral vette ki. Azzal el is töltötte a következő sokat, s mivel immár a csizmadia megsegítése után a tizennyolc esztendő elmúlt, visszament fontoskodó nagy ábrázattal a pokolba, és jelentette a királynak, hogy mostantól kezdve jól teszi, ha többet lesz ébren, mint alvásban.

Maga elment az azelőtt való helyére, s azt úgy bérendeztette mindenféle szükségire, mintha nagy fizetéssel nyugdíjba akart volna menni. Ott üldögélt, főzte a fejében a terveket, s várta a nagy napot, mikor a csizmadia küldeni fogja a leányt. Számolta pontosan a heteket s igen azután a napokat, s még aludni sem tudott, hanem csak kasmatott az úri lakásban, mintha tojós lett volna. S no, végre, éppen a rendes időben, hát jön egy leány, de olyan csúnya, hogy irtózat volt reá nézni még az ördögnek is.

- Bambuc urat keresem - mondta a leány.

- Eddig én voltam - felelte az ördög.

Nem sokat teketóriázott a leány, hanem leheppt a legpuhábbik helyre, és onnét mondta csábos szavakkal, hogy az apja küldte, de ennél jobb helyre nem is küldhette volna, mert a lakás és a gazdája egyformán tetszik neki.

- Állj fel! - kiáltott rá Bambuc.

- Szebben is lehetne - mondta a leány, de azért felállott, és várta, hogy az ördögnek mi célja van a ripakodással, talán csak nem regrutának nézi. Bambuc nem törődött a leány gondolatával, hanem egyenesen a köldökére tekintett, s hát annak a helyén nincsen egy szikra rózsabimbó se! Azzal megfogta a leányt, s kilődítötte a lakásból; maga pedig elindult gyorsan, hogy a csizmadiát megkeresse, és a zavaros dolognak a végére járjon. Éppen úgy uszonnatyjában érkezett meg a mesterhez, akit munka közben talált; hej, de nagyon meg volt öregedve, a háta meggyórnáymód az arcátja megsömörödvé, s tiszta fehér a haja s szakálla.

- Hol a leányom? - kiáltott rá Bambuc, pedig még nem is köszönt volt.

Ha az Isten ítélete csapott volna le, úgy sem tudott volna jobban megijedni a csizmadia. A fejét a térde közé kapta, mint a pók, majd reszkető hangon arra kérte Bambucot, hogy legyen irgalmas, és beszéljen csendesebben, mert a felesége a másik szobából meg találja hallani, s akkor egyenesen megöli. Bambuc is megijedt az asszonytól, mert jól emlékezett, hogy tizennyolc esztendővel azelőtt sem volt gyerekjáték szembekerülni véle. Felállította hát a csizmadiát, és kivitte az udvarra, hogy a számadást ott végezzék el. Ismét azt a kérdést tette

fel, amit az előbb, de a csizmadia erősen fogadkozott, hogy a rendes időben elküldötte a leányt. No várj, gondolta Bambuc, mert kiadom én a tromfot, s így szólott:

- Ne hazudj nekem tovább, hanem mondd meg az igazat, mert én az én leányomra jegyet tettem volt!

Amelyiket pedig te küldöttél nekem, arról a jegy merőben hiányzik.

Ez már olyan bökkenő volt, hogy azon az öreg csizmadia nem tudott átalugrani; bevallotta tehát, hogy a szeretet, melyet a leány irányában táplált, csalásra készítette, vagyis egy csúf idegen leányt fogadott fel, s azt küldötte el az igazi helyett.

- S hát az a valódi hol van? - kérdezte Bambuc.

- Nincs itthon - felelte a csizmadia.

Életében még nem volt úgy megijedve az ördög sem, ahogy most, mert az jutott eszébe, hogy a bimbónak, úgy lehet, vége van! Megragadta hát az öreget, s rémülten mondta:

- Férjhez adtad?!

A csizmadia intett, hogy nem.

- No, hála az Istennek! - könnyebbült meg az ördög, s most immár még gyorsabban szerette volna tudni, hogy a leány hol van. Látta a csizmadia is, hogy a színvallást nem lehet elkerülni, azért így szólott:

- Értsük meg egymást, barátom. Vagyis én megmondom, hogy a leányom hol van, te pedig elengeded nekem a második kívánságot, amit nem nevezteél meg.

Bambuc szívesen elengedte a második kívánságot, mert az úgyis csak az lett volna, hogy a csizmadia igazítsa rá őt a leányra. Így aztán megmondta a szakállas, hogy bizony elküldötte a leányt egy jámbor paphoz szolgálatba, s már három esztendeje ott szolgál nála. Megadta a pontos címet is, hogy a papot hol és milyen néven lehet megtalálni. Bambuc még csak annyit kérdezett, hogy a pap fiatal-e; s amikor hallotta, hogy bizony ez az első szolgálója, akkor már futott is.

Szerencséje volt, mert éppen vacsoránál találta a papot; szegényes, de szép tiszta asztalnál tojásrántottát evett ecetes uborkával, s itálnak csak víz volt az asztalon, nem bor. Engedelmet kért Bambuc ördög, hogy ilyen szokatlan időben háborgatja, majd Isten áldását kérte a vacsorára. A pap megismerte, hogy ördöggel van dolga, de hallván az Isten nevit a szájából, megtérőnek vélte. Tiszta jámbor szemekkel nézett rá, és az asztalához ültette, magával szemben. Amikor Bambuc leült a kijelölt helyre, a pap kiszólt a konyhába, hogy négy tojásból csináljanak rántottát a vendégnek is. Valaki szép csengő hangon azt felelte vissza, hogy összevissza csak két tojás van még a háznál, mire Bambuc nagyon erősítette, hogy az neki éppen elég lesz. A pap nem kérdezősködött, hogy Bambuc mijárásbeli lehet nála, hanem amíg vártak a vacsorára, azalatt a virágos kertjéről kezdett beszélni, s elmondotta, hogy éppen most felselednek legjavában a rózsabimbók. Bambuc nagyokat nyelt, mert minden rózsabimbó hallatára egy-egy galuskát érzett a torkában. Már a galuskák úgy megszaporodtak, hogy szinte nyuvadás előtt állott, de amikor megjelent a leány a két tojással, az örömtől és a csodálattól egyszerre száz galuskát is lenyelt volna. Mert a leány gyönyörű volt; sudár, mint a fiatal jegenyefa, a szeme villogó fekete, és a haja is olyan, s a járása délceg.

Hej, ha tudná, hogy az apjának hozza a tojást! - gondolta az ördög, de hamar az asztal fölé hajolt, nehogy a szeme járásáról észrevegyenek valamit. Megette szépen a tojást, rá megivott két jó pohár vizet, mert belső forrósága volt, s aztán megvetette a hátát a szék támlájának. Így várta, hogy a pap kifogyjon a beszédből, mert ő is el akarta kezdeni a magáét. Ez az idő el is következett, s akkor Bambuc így szólt:

- Jó vacsorát adtál, s minden tekintetben szíves voltál, így hát én is elmondom becsülettel, hogy miért jöttem.

- Hát csak mondjad - felelte a pap.

Erre Bambuc elmondotta, hogy van itt a faluban egy ember, aki nagyon sok rosszat elkövetett már az életében; s ő bizony azért küldte az ördög-király, hogy három napon belül ezt az embert vigye le a pokolba. De ő nem akarta elsietni a dolgot, hanem arra gondolt, hogy elsőbben eljön annak az embernek a lelkipásztorához, hátha segíteni lehetne még valahogy.

- Ki az az ember? - kérdezte a pap.

- Nem lesz nehéz kitalálni - felelte Bambuc.

A pap találgatni kezdte, de már a harmadiknál az asztalra ütött a mutatóujjával az ördög. Egy gazdag ember volt az illető, aki szarvasmarhakkal kupekedett, de akármilyen vetemült kufár volt is, a pap sok mindent felsorolt a mentségére. Bambuc meghallgatta a védelmet, de mégis azt mondta, hogy a parancs nem kámfor, s így azt végbe kell neki vinni, ha csak, ha csak...

- No, mondjad, mondjad! - biztatta a pap.

Hacsak te nem sajnárod az időt és fáradságot - folytatta Bambuc.

Mert ha ide hívatnád, s úgy a lelkére tudnál beszélni, hogy töredelmes gyónást végezzen, akkor én mondhatnám az ördög-királynak hogy a kupec végső órában fordulatot csinált, s így kiszalasztottuk a markunkból. De ha olyan megátalkodott és dőlyfős a mi barátunk, mint ahogy te mondod, s mint ahogy az efféle kupecnek általában, akkor célirányosabb volna talán, ha te mennél el az ő házához. De hát, mondjuk úgy, ahogy van: ez már nem kötelesség neked, csak túlbuzgóság vihetne rá, aminek jutalmát sem a földön, sem az égben nem fogod megkapni soha.

A pap megkérdezte az ördögöt, hogy meddig várhat a kupec elvitelével, mire azt a feleletet kapta, hogy hajnali harangszóig. Hirtelen eszébe jutott a papnak, hogy nem fog harangoztatni hajnalra, s akkor az ördög meg van fogva! De a második pillanatban már eltávoztatta magától a csalafintaságot, és azt mondotta Bambucnak, hogy legalább holnap délig várjon, mert ő most elmegy a kupecet a saját házában meglátogatni, s ott a beszédet úgy forgatja, hogy a bűnös jöjjön el reggel gyónni.

- Te csak maradj itt, s várj, amíg visszajövök - mondta az ördögnek, és elejébe tette a bibliát, hátha nemcsak eltöltene vele az időt, hanem a lelke is egészen megfordulna.

Bambuc, amikor egyedül maradt, forgatni kezdte a bibliát, s itt-ott olvasott is beőle. Nagyon szép és érdekesítő könyveknek találta, de a legjobban azon csodálkozott, hogy micsoda különös ember lehetett, aki nem unta meg soha az igazat írni! Tudott volna még sokáig szedegetni a könyvből, de jobbnak látta, ha annak néz utána, amiből él. Felállott hát, és csendesen elindult a konyha felé, hogy a leányt szembe kerüljön. Ahogy az ajtót kinyitotta, hát ott feküdt már a szolgáló az ágyban. Bambuc még jobban lábujjhegyre vette a dolgot, odalopózkodott az ágyhoz, és megnézte ügyesen, hogy a jegy ott van-e, ahová ő tette volt. Amikor látta, hogy a rózsabimbó nemcsak ott van, hanem a legnagyobb ártatlansággal piroslik, még a babona is kifutott hirtelen a száján.

- Thü, thü, meg ne igézzetek! - mondta.

A beszédől-e, vagy mitől, de a leány abban a pillantásban felébredt; azonban nem sikoltott, sem elbűjni nem akart, hanem csodálkozó szemekkel nézte az ördögöt, majd mintha mosolyogni kezdett is volna.

- Éppen rólad álmodtam - szólott.

- Rólam? - kérdezte Bambuc is, szintén mosolyogva.

- Igen, éppen rólad.

- S mit?

- Azt, hogy volt neked egy fiad, aki valami királyfi volt, s én ahhoz indultam férjhez.

- Valami igaz lesz a dologból, ha gyorsan felkelsz, és velem jössz.

Többet nem kellett mondani a leánynak, mert kiugrott az ágyból, mint a sebes szél, hamar felöltözött, nagy gyorsan cókókóját egybehajigálta, s már mentek is ketten. Bambuc az örömtől szólani sem tudott, szinte a hátán vagy még inkább az ölében szerette volna vinni a leányt. Amikor elérkeztek a szomszéd faluba, ott kocsit fogadott, s azon mentek tovább.

- Most hova megyünk? - kérdezte a leány.

- Előbb haza, hogy anyádtól búcsút végy - felelte Bambuc. - Azután pedig, no, majd meglátod, hogy azután sem lesz rosszabb, mint eddig volt.

A csizmadia és a felesége nagyon megörvendtek, hogy Bambuc elhozta a leányt, s jó ebédet adtak, mert éppen olyan időben érkeztek meg. Az öreg ismét töltögette a bort, de az asszony parancsa szerint inkább a többinek, mint magának. Közben elévett egy nagy börszivart is, lecsípte a végét, és hamar rágyújtott; azonban csak egy füstöt tudott vetni, mert a felesége rögtön felugrott.

- Noné, nem teszed le azt a bűdös szivart?!

Abban a percben kiütötte a szájából, s ahogy a szivar megkoppant szikrázva a padlón, jóságosan hozzátette:

- Hiszen tiszta méreg!

Bambucnak megragadt a füliben, hogy a szivarat tiszta méregnek nevezte az asszony, s valamit gondolt magában, utána lehajolt mindjárt, felvette, a tüzet kiveregette beőle, s úgy a zsebébe tette. Utána fel is állott, hogy vigye a leányt. A búcsú egykettőre megvolt, de amint kiléptek a kapun, hát fut az öreg is utánuk. Szegénynek patakzott a könny a szeméből, s arra kérte Bambucot, hogy vigye el ő is, mert a felesége most is jól pofon felejtette, s ő ezt a zsarnokságot tovább elviselni nem tudja. Bambuc azt felelte, hogy nem bánja, jöjjön; legalább lesz, aki lent a pokolban vigyázzon a leányra, amíg ő eljár a hivatalos dolgokban. Így tehát elindultak hárman, és szerencsésen meg is érkeztek a pokolbeli úri lakásba.

Bambuc meg sem pihent legalább egy kicsit, csak leverte magáról az út porát, s már indult is, hogy jelentést tegyen az ördög-királynak.

A vén szakállasnak szigorúan meghagyta, hogy a leány s a két szeme világa! Az ördög-királynak pedig azt mondta, hogy most az egyszer nem jó hírt hozott.

- Látom is rajtad, hogy valami baj van - felelte hullámzó mellel a király. - Az arcod gondokkal terhesnek látszik, s a ruházatod is olyan, mintha nem az én színem elé jöttél volna.

- Igen, legfeketébb felség - folytatta Bambuc -, az arcomat kiforgatta jó állapotából az aggodalom, a ruházatod pedig azért nem illik a te színéd elé, mert a sietés miatt az úton nem kerültem a port és a sárt, s itthon is jobbnak láttam, ha nem agyusztálom sokat magamat, hanem jövök egyenesen a hírrel.

A király intett, hogy jól van, egyet se folytassa tovább; s megkérdezte, hogy mi az a rossz hír.

- Közeledik az ellenség - nyögte Bambuc.

Leszökött erre trónusáról a király, és rákiáltott Bambucra, hogy szaladjon hamar, és az ő rendeletére fúvasson riadót mind a kilenc tartományban! A fekete vajdák pedig szedjék a lábukat, s tüstént jelenjenek meg előtte, hadd lehessen a hadirendet megállapítani!

- Szükségtelen, uram! - mondotta Bambuc ördög; s azzal a börszivarat, amit a zsarnok asszony kiütött volt a csizmadia szájából, elhúzza a zsebéből, és a király felé nyújtotta, akár egy sárkányfogat szerencsés esetben.

- Mit akarsz ezzel? - kérdezte a király.

Bambuc azt felelte diadalmasan, hogy ez semmi egyéb, mint a csodaszer, amit a földi tudós küldött. Az egyik végét vegye a király a szájába, a másik végét pedig meg kell gyújtani; s amikor ez megvan, akkor induljon el a felség, s miközben jó erősen szívja és ereszti ki magából a füstjét, menjen olyan gyorsan, hogy lehetőleg mind a kilenc tartományt be tudja járni. Ugyanis a kerek és barna csodaszer, amit a földi emberek börszivart néven imádnak, nagyon füstöt szolgált, hogy azt a helyet, ahol így füstöt vetnek, ellenség el nem tudja foglalni.

- Add ide azt a csodát!

Előbb nézegetni kezdte, forgatta és szagolta, mint a bakmacska az ismeretlen csontot, de amikor Bambuc figyelmeztette, hogy az idő nagyon telik, akkor a szájába kapta, meggyújtotta és elindult.

Olyan gyorsan ment, hogy az ördögök alig győztek félreszöködni előle; igaz, hogy a szájukat is eltátották volt, mert efféle dolgot még nem láttak soha.

Bambuc is hazament és várt. Nem kellett azonban sokáig várni, mert egy félóra múlva hozták a hírt, hogy az ördög-király a harmadik tartományban, csak úgy gyors menés közben, egyszerre felfordult és meghalt. Most is ott fekszik, mondták, akik látták, s a csodaszernek a csutikáját az ujjai között szorongatja.

Nemsokára megkongatták a fekete üstöket, és a gyásztüzeket mindenütt meggyújtották. Másnap nagy pompával el is temették, a temetés után pedig összegyűlt a nyolc fekete vajda, hogy a hős király végrendeletét ünnepélyesen felbontsák, és a birodalomban kihirdessék. Ott volt a fekete királyfi is, akibe egy csepp lelket sem lehetett verni, amikor meghallotta, hogy neki milyen leányt végrendelezett az apja. Egyre vigasztalta a nyolc fekete vajda, de a királyfi folyton csak azt sóhajtozta, hogy olyan leányt nem fognak kilenc nap alatt kapni, s akkor ő egész életére feleség nélkül marad.

Ezer és ezer ördög indult el mindenfelé, hogy rózsabimbó leányt találjon valahol, csak éppen Bambuc füttyörészett a lakásán. Megvárta a harmadik napot, de akkor estefelé azt mondta a leánynak:

- No, gyere.

- Hova mentek? - kérdezte a csizmadia.

- Megmutatom a leányomnak - felelte Bambuc -, hogy merre visz itt felfelé az út.

A csizmadia is menni akart, de Bambuc azt mondta neki, hogy egyenesen halálfia lesz, ha kilenc hétig kidugja a lakásból a fejét. Hát jól van, ottmaradt a szomorú vénember; Bambuc pedig elment a leánnyal.

Lassan telt az idő az öregnek, de gondolta, hogy estig nem a világ. Azonban nem jött meg estére az ördög, sem a leány. Reggelig sem jöttek meg, sem másnap délig, sem estig. Többször elment az ajtóig, s a kilincset is nyomogatta, de nem akart halál fia lenni; gondolta, inkább még vár egy napig. S hát egyszerre hallja, úgy éppen vacsora előtt valamivel, hogy nagy bátor lépésekkel jön valaki. Magában szemrehányást tartogatott, de a szíve pezsgett az örömtől; s hát egyszerre kivágódik az ajtó, s azon bédöndült a tulajdon felesége.

- Megkaptalak, hűtlen szőkevény! - kiáltotta, de mint a nyúl, a csizmadia is kisikamlott az ajtón, s futni kezdett, s igen utána a felesége is. Mindjárt-mindjárt visszanézett az öreg, de az asszony örökké a nyomában volt. No várj, gondolta magában, mert tova látok egy nagy díszes ajtót, s azon én bésurranok eköled. S így is lett: beszökött a díszes ajtón a csizmadia, s hát valami nagy mulatságnak a kellős közepibe cseppent!

Megállott riadtan, hogy tájékozódjék, de a másik percben már mellette termett Bambuc, és gyorsan félrevonta egy sarokba, ahol lelkendezve könyörögni kezdett neki, hogy a viselt dolgokról egy szót se szóljon, ha magának és a rokonságának végveszedelmét nem akarja.

- Hát mi van itt? - kérdezte a csizmadia.

- Itt lakodál - mondta Bambuc. - Nem látod a leányomat ott az új király mellett?

- Hát mért ül mellette?

- Úgy no! Hogyne ülne mellette, amikor most vette feleségül.

. Egyszeriben mindent megértett az öreg, mert vakarni kezdte a füle tövét, és mosolyogva azt mondta:

- Mit adsz, ha hallgatni fogok?

- Mit kívánsz?

- Én is királyságot kívánok.

- Micsoda királyságot? - ijedt meg Bambuc.

-A feleségem felett.

Nagyot nevettek mind a ketten, mert a csizmadia megkapta a felesége felett az örökös uralkodást, s Bambuc is királynak mondhatta magát, hiszen a pokoli törvények értelmében igazából őuralkodott a veje helyett.

Így mindenkit valósággal vetett fel a boldogság, csak a szegény rózsabimbó sírt keservesen, hogy éppen az ő ártatlan halálán szaporodik a pokolban a hatalom.